

4. *Improvizatsiya u muzytsi*. [Improvisation at the music]. URL : <https://uk.wikipedia.org/>
5. Kabalevskiy, D. B. (1984). *Vospitaniye uma i serdtsa : kn. dlya uchitelya*. [Education of mind and heart : book. for the teacher]. Moskva.
6. Kostyukov, V. V. (2017). *Metodyka formuvannya pedahohichno-artystychnykh umin' maybutnikh vchyteliv muzyky na zanyattiyakh z postanovky golosu*. [Methods of formation of pedagogical and artistic skills of future music teachers in voice classes]. Kyiv.
7. Tryn'ko, O. I., Bokoch, V. A. (2018). *Pedahohichna problematyka konstruyuvannya khudozhn'oho obrazu v estradnomu vykonavstvi*. [Pedagogical issues of constructing an artistic image in pop performance]. Kyiv.
8. Shevchenko, A. S. (2016). *Metodychni osoblyvosti opanuvannya improvizatsiyi na urokakh dzhazovoho vokalu*. [Methodological features of mastering improvisation in jazz vocal lessons]. Sumy.
9. Shintyapina, I. V. (2017). *Khudozhestvenno-tvorcheskiye umeniya kak komponent razvitiya tvorcheskikh sposobnostey v protsesse vokal'noy podgotovki v Vuze*. [Artistic and creative skills as a component of the development of creative abilities in the process of vocal training at the University].
10. Shyntyapina, I. V. (2005). *Formuvannya khudozhn'o-tvorchykh umin' maybutnikh uchyteliv muzyky u protsesi dryyhent-s'ko-khorovoyi pidhotovky*.

[Formation of artistic and creative skills of future music teachers in the process of conducting and choral training]. Kyiv.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

КОСЯК Людмила Іванівна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри методики музичного виховання, співу та хорового диригування Криворізького державного педагогічного університету.

Наукові інтереси: формування вокальної культури учнів середньої та вищої школи; особливості професійної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва; аксіологічний підхід до музичної освіти.

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

KOSYAK Lyudmyla Ivanivna – Candidate of Pedagogical Sciences, assistant professor, assistant professor of the Department Methods of Musical Education, Singing and Choral Conducting of Kryvyi Rih State Pedagogical University.

Circle of scientific interests: formation of vocal culture of students of secondary and higher schools; features of the professional training of future teachers of musical art; axiological approach to musical education.

Стаття надійшла до редакції 13.05.2021 р.

УДК 37.013.43

DOI: 10.36550/2415-7988-2021-1-197-124-129

КРАВЦОВ Віталій Олександрович –

кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної роботи, соціальної педагогіки та психології Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4824-2036>
e-mail: Vit_Kravtsov@ukr.net

РОЗВИТОК МЕТОДОЛОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНЬОГО СОЦІАЛЬНОГО ПРАЦІВНИКА

Постановка та обґрунтування актуальності проблеми. В умовах реформ вітчизняної системи професійної, курсу України на Європейську інтеграцію, значно зростають вимоги до рівня професійної підготовки соціального працівника, розвитку його особистісних та професійно важливих якостей та характеристик.

У сучасних умовах функції соціального працівника суттєво поширюються та ускладнюються, що зумовлює більш високі вимоги до його професійної підготовки. Майбутній фахівець у галузі соціальної роботи має володіти розвинутим професійним світоглядом, бути готовим до творчої практичної діяльності, володіти навичками самостійної праці й професійного самовдосконалення, урахувати реальні

умови соціального середовища, у якому здійснюється професійна діяльність. Також важливим завданням процесу професійної підготовки у вищому навчальному закладі є формування у майбутніх соціальних працівників системи позитивної мотивації до професійної діяльності, готовності до виявлення ініціативи та самореалізації в умовах ринкових відносин. Тому, актуальність пошуків ефективних способів, умов і методів формування особистості висококультурного соціального працівника, здатного транслювати інтериоризовану систему загальнолюдських і професійних цінностей, норм і традицій у процесі спрямованої взаємодії з динамічною соціокультурною сферою у сучасній теорії і практиці професійної освіти сумніву не

підлягає. Натомість розгляд цілісного процесу професійного становлення особистості соціального працівника із культурологічних позицій, з урахуванням надбань суміжних наук соціально-гуманітарного профілю, його спрямування на формування методологічної культури, сприятиме подоланню актуальних проблем сучасної професійної освіти, а саме – оптимізації формування наукового світогляду та фахової компетентності соціального працівника в умовах глобалізації наукового і освітнього життя та інформаційної кризи, ефективного розвитку професійно значущих видів особистісної культури (комунікативної, розумової праці, моральної, інформаційної тощо).

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Слід відзначити, що теоретичні засади формування методологічної культури обґрунтовані у працях відомих теоретиків: С. Гончаренка, В. Загвязінського, В. Краєвського, М. Нікандрова, А. Піскунова, Г. Щедровицького та ін. Теоретичні та методичні аспекти формування та розвитку методологічної культури представників різних професій, зокрема – вчителів стали предметом дослідження О. Бережнкової, Є. Бондаревської, Г. Валєєва, С. Кульневича, В. Краєвського, В. Сластеніна, О.Х одусова та ін.

Серед зарубіжних дослідників проблема формування методологічної культури стала предметом наукового пошуку М. О'Коннора, К. Ингекампа, Л. Мейніона, Е. Стоунса та ін.

Проте, серед однозначності у визначенні сутності та змісту методологічної культури майбутнього соціального працівника наразі не має, а проблема пошуку оптимальних умов та методів її формування та розвитку залишається предметом наукової дискусії.

Мета статті – обґрунтування сутності, змісту та теоретичних основ розвитку методологічної культури майбутнього соціального працівника.

Вклад основного матеріалу дослідження. У стандарті вищої освіти зі спеціальності 231 «Соціальна робота» передбачено формування у майбутнього соціального працівника широкого кола соціальних, фахових та загальнокультурних компетентностей, що зумовлює реалізацію у процесі професійної підготовки сукупності теоретичних підходів: системного, діяльнісного, аксіологічного, акмеологічного, культурологічного [8].

Дослідження О. Анісімова, Є. Бондаревської, А. Маркової, В. Сластеніна та ін. показують, що якісно високий рівень професіоналізму досягається фахівцями у процесі довготривалої професійної діяльності та самовдосконалення. Проте, вже молодий соціальний працівник, який тільки розпочинає

трудова діяльність, має володіти не тільки знаннями, вміннями і навичками, що складають основу його професійної компетентності, але й методологією професійної діяльності, інструментарієм і спрямованістю до творчої діяльності, якостями і характеристиками, що обумовлюють подальший професійний розвиток і успішність професійної діяльності. Тому останнім часом активізувалися дослідження методологічної культури, яку окремі дослідники (зокрема, О. Бережнова, Є. Бондаревська, Г. Валєєв, В. Краєвський, О. Ходусов та ін.) розглядають як важливу складову професійної культури фахівця, що з одного боку характеризує його професіоналізм, з іншого – є інтегруючим утворенням у професійній структурі особистості, що спрямовує особистісний і культурний розвиток у сфері професії.

Враховуючи положення діяльнісного підходу, як основоположного у теорії професійного становлення особистості, доречно розглядати професійну діяльність сутністю буття людини (як суб'єкта) у сфері професії. У цьому контексті, безумовно, процес розвитку методологічної культури слід інтерпретувати як складову процесу формування професіоналізму соціального працівника (як утворення, що, на нашу думку, найбільш повно характеризує інтеріоризацію особистісної системи професійно важливих знань, умінь, навичок, установок, традицій, цінностей, атрибутів тощо та пов'язаний з цим особистісний розвиток) й погодитись із методологами О. Анісімовим, В. Загвязінським, В. Краєвським, В. Полонським, котрі пов'язують формування методологічної культури фахівця з діялісно-конструктивним підходом до його навчання, самоосвіти і розвитку.

Зауважимо, що під професійним розвитком особистості розуміється процес цілісного розвитку фахівця як суб'єкта професійної діяльності, що детермінований організацією професійної діяльності та активністю самого соціального працівника. Професійний розвиток – це категорія, що характеризує сутність системи знань, умінь, навичок, норм і цінностей, котрі відображають особистісно-діялісні основи професіоналізму і забезпечують формування у соціального працівника професійної компетентності, професійного мислення та методологічної рефлексії як основи їхньої професійної діяльності.

Не викликає сумніву, що основою для професійного становлення та розвитку особистості соціального працівника є його загальна культура. Соціологи вважають, що культурний рівень особистості визначається

перш за все мірою «привласнення» нею загальнолюдських цінностей через призму власної індивідуальності, в процесі саморозвитку і самовдосконалення.

Оскільки носієм культури виступає конкретна особистість з особливим світосприйманням, складом характеру, творчим потенціалом, ці якості набувають індивідуального забарвлення, що саме по собі може дати додатковий імпульс для позитивного впливу на вихованців.

Ядром загальної культури особистості є освіта і вихованість в їхній гармонійній єдності. Якщо основу освіти складає накопичена людиною сукупність теоретичних і конкретних знань, що дають можливість представити цілісну картину світу, то сутність вихованості полягає в гуманному відношенні до оточуючих людей, в культурі праці, поведінки і побуту.

Як засвідчує аналіз наукової літератури, категорія «культура» є однією з найбільш загальних у науковому тезаурусу категорій та має багато визначень. Зокрема в Українському педагогічному словнику ми знаходимо таке тлумачення: «культура» (від лат. *cultura* – виховання, освіта, розвиток) – сукупність практичних, матеріальних і духовних надбань суспільства, які відображають історично досягнутий рівень розвитку суспільства й людини і втілюються в результатах продуктивної діяльності. У вузькому розумінні культура – це сфера духовного життя суспільства, що охоплює насамперед систему виховання, освіти, духовної творчості (особливо мистецької), а також установи й організації, що забезпечують їхнє функціонування (школи, ВНЗ, клуби, музеї, театри, творчі спілки, товариства тощо). Водночас під культурою розуміють рівень освіченості, вихованості людей, а також рівень оволодіння якоюсь галуззю знань або діяльності.

На сьогоднішній день не існує загальноприйнятого визначення поняття «культура», тому ми ознайомимось з декількома з цих визначень, щоб створити своє уявлення та розуміння сутності даного поняття.

Так, А. Деркач визначає, що культура – міждисциплінарне поняття, яке охоплює всі галузі суспільного життя й має певні особливості об'єктної приналежності до особистості, суспільства, певної професійної групи та ін. У психологічних дослідженнях культура особистості розглядається як «система знань, поглядів, переконань, умінь, навичок, що сприяють використанню накопиченої соціальної інформації та трансляції її в усі аспекти життєдіяльності» [2].

Вітчизняний дослідник В. Іванов розглядає культуру як певний вимір і специфічну форму життєдіяльності людського суспільства. Тому генетичні корені культури сягають фундаментальних основ суспільно-людського ладу життя, а її властивості об'єктивним, природним чином складаються в суспільній організації раніше, ніж стають свідомими точками опори, правилами й нормами поведінки і творчості членів суспільства.

Узагальнюючи вищезазначене, ми можемо констатувати, що феномен культури в цілому визначається як історично обумовлений рівень розвитку суспільства, творчих сил і здібностей людини, виражений у типах організації життя, світогляді й діяльності людей [1]. Загалом можна виділити два підходи до інтерпретації культури: аксіологічний і діяльнісний. Аксіологічний підхід заснований на тлумаченні змісту культури через категорію цінностей.

У свою чергу, діяльнісний підхід до інтерпретації культури дозволяє з одного боку враховувати контекст особистісного становлення, а з іншого – розглядати культуру як універсальну властивість і прояв суспільного життя.

Термін «методологія» грецького походження і означає «вчення про метод» або «теорія методу». Ми враховуємо думку О. Новікова та Д. Новікова, що методологія взагалі довгий час розглядалася дослівно лише як вчення про методи діяльності (метод і «логос» – вчення). Подібне розуміння методології обмежувало її предмет аналізом методів (починаючи з Р. Декарта).

Ми враховуємо позицію О. Новікова, який розглядає методологію як вчення про організацію діяльності [5, с. 6]. Учений вважає, що наукова діяльність є лише одним з специфічних видів людської діяльності, разом з мистецтвом, релігією і філософією. Всі інші види професійної діяльності людини відносяться до практичної діяльності, на яку також повинно поширюватися поняття методології, в тому числі поняття методології практичної педагогічної діяльності [5, с. 12–13].

Зміст першого, філософського рівня методології складають загальні принципи пізнання і категоріальний апарат науки в цілому. Методологічні функції виконує вся система філософського знання. Другий рівень – загальнонаукова методологія – утворюють теоретичні концепції, які використовуються всіма або до більшості наукових дисциплін. Третій рівень – конкретно-наукова методологія, тобто сукупність методів, принципів дослідження і процедур, які

використовуються тією або іншою спеціальною науковою дисципліною. Методологія конкретної науки включає як проблеми, специфічні для наукового пізнання в даній галузі, так і питання, що висувуються на вищих рівнях методології, такі, наприклад, як проблеми системного підходу або моделювання в педагогічних дослідженнях. Четвертий рівень – технологічна методологія – визначають методика і техніка дослідження, тобто набір процедур, що забезпечують отримання достовірного емпіричного матеріалу і його первинну обробку, після якої він може включатися в масив наукового знання. На цьому рівні методологічного знання мають чітко виражений нормативний характер.

Всі рівні методології утворюють складну систему, між ними існує певна супідрядність. При цьому філософський рівень виступає як змістовна основа будь-якого методологічного знання, визначає світоглядні підходи до процесу пізнання і перетворення дійсності [10, с. 67].

Крім того, необхідно враховувати, що одними з найбільш важливих вимог до професійної підготовки майбутнього соціального працівника є формування у нього професійного мислення, здатності до аналізу наукової літератури, організації науково-дослідної діяльності, професійної рефлексії власної професійної діяльності. У цьому контексті вища школа має бути орієнтованою на розв'язання головного завдання – формування не просто фахівця високої для своєї галузі знань кваліфікації, а фахівця такого рівня професійної культури, коли вся його діяльність свідомо спрямовується набутими у ВНЗ методологічно ефективними філософсько-світоглядними настановами.

Методологічну культуру ми розглядаємо як цілісне багатобачне і багатокомпонентне утворення у структурі особистості соціального працівника, що містить знання фахової методології, володіння методами і методологією наукового пізнання, розумову діяльність в режимі методологічної рефлексії, розвинуті здібності критичного аналізу професійної діяльності, систему інтеріоризованих педагогічних та загальнолюдських цінностей, котрі визначають професійну свідомість.

Більшість дослідників переконані, що методологічну культуру доцільно розглядати як культуру професійної діяльності й як певну культуру мислення, що проявляється в здатності до професійної рефлексії, уміннях самостійно порівнювати, зіставляти різні точки зору, виявляти власну позицію, науково її обґрунтовувати та професійно відстоювати. Для цього майбутньому соціальному

працівнику потрібен інструментарій, за допомогою якого він буде виконувати зазначені вище операції, дії. До цих універсальних дій слід віднести отримані знання певних методологічних норм (правил наукового пізнання) та вміння їх застосовувати в процесі розв'язання різних нестандартних ситуацій.

Загалом існує дві тенденції щодо визначення змісту методологічної культури. Представники першої, опираючись на праці В. Краєвського, уводять до змісту методологічної культури переважно методологічну рефлексію (як уміння аналізувати власну наукову діяльність), а також – здатність (вміння і здібності) до наукового узагальнення, критичного аналізу й творчого застосування певних концепцій, форм і методів пізнання, управління, конструювання педагогічного процесу [4, с. 11]. Інша група науковців намагається розширити зміст методологічної культури, вводячи до нього аксіологічний компонент, систему мотивації. Зокрема, В. Сластенін вважає, що крім знань та вмінь, до методологічної культури слід віднести наступні позиції:

1. Перетворення педагогічної теорії в метод пізнавальної діяльності.
2. Намагання виявити єдність та спадкоємність психолого-педагогічних знань в процесі їх історичного розвитку.
3. Критичне ставлення до положень, аргументів, які знаходяться у площині педагогічної свідомості.
4. Рефлексія передумов, процесу і результатів власної пізнавальної діяльності, а також думок інших учасників процесу навчання та виховання.
5. Доказові спростування антинаукових позицій в галузі людинознавства.
6. Розуміння і прийняття світоглядних та гуманістичних функцій педагогіки та психології [7].

Таким чином, зміст і структура методологічної культури можуть бути подані й описані як певна емпірична реальність, як образ, що безпосередньо постає перед соціальним працівником у його «внутрішньому досвіді» і скеровує його практичну діяльність.

Єдність структурних компонентів методологічної культури, що охоплюють мотиваційну, інтелектуальну, духовно-етичну й діяльнісно-практичну сфери особистості, забезпечує новизну мислення і педагогічної діяльності, а це сприяє активізації його професійної діяльності, професійного становлення та стимулює процес самовдосконалення. Як цілісна сукупність елементів, методологічна культура

розвивається за умови, якщо вона стає системним новоутворенням особистості соціального працівника, виробляється, «привласнюється» ним у процесі діяльності. Динаміка розвитку методологічної культури забезпечується суб'єктивними змістовно-якісними характеристиками особистісного потенціалу фахівця.

Отже, на динаміку розвитку методологічної культури майбутнього соціального працівника активно впливають фактори, тобто такі, що безпосередньо пов'язані з ним як суб'єктом майбутньої професійної діяльності. Вплив цих факторів може свідомо регулюватися і коригуватися самим майбутнім соціальним працівником. У цю групу факторів входять:

1. Фактор мети фахової діяльності, що передбачає орієнтацію студента на: соціальне замовлення суспільства; зміст професійної діяльності; власні мотиви, потреби чи інтереси, що зумовлюють самореалізацію у професії та досягнення успіху у діяльності.

2. Фактор відповідності соціального замовлення та особистісних потреб і мотивів майбутнього викладача, що передбачає:

- сформованість професійно необхідних знань;
- розвиток професійної майстерності;
- здатність до професійної саморефлексії.

На нашу думку, основними критеріями розвитку методологічної культури можуть бути: усвідомлення ролі методології у власному професійно-особистісному становленні; вільне володіння методологічними знаннями на усіх рівнях; здатність до професійної рефлексії; факт реального використання методологічних знань у професійній діяльності.

Методологічна культура соціального працівника також характеризується способом вияву діяльності за наступними критеріями: усвідомлення системи принципів, способів організації і побудови теоретичної та практичної діяльності; ставлення до способів діяльності в цілому; факт реалізації способів діяльності на основі останніх досягнень методології, психології і соціальної педагогіки.

Важливою умовою формування методологічної культури майбутніх соціальних працівників є актуалізація професійного самовизначення.

В результаті проведених досліджень було встановлено, що процес розвитку методологічної культури соціального працівника буде ефективним за умов:

- методологізації професійної діяльності соціального працівника, що обумовлює виокремлення методологічних зв'язків на

міждисциплінарній основі, підвищення пізнавальної самостійності, культури розумової праці, активності у здобуванні і використанні знань, формування ціннісного ставлення до професійних знань та процесу їх здобуття;

- ініціювання у майбутнього соціального працівника методологічної рефлексії через моделювання професійної діяльності, інтенсифікацію самостійної та самоосвітньої діяльності, ознайомлення з методиками професійного самовдосконалення;

- розвитку соціокультурного середовища професійної діяльності на засадах національної та професійної культури, творчої реалізації професійно орієнтованих технологій і методик, спрямованих на розвиток інтересу особистості до професійної діяльності, формування власної професійної позиції, професійної „Я-концепції”, індивідуальних здібностей, якостей і характеристик.

- активізації науково-дослідної роботи майбутнього соціального працівника, спрямованої на наукове осмислення закономірностей соціально-педагогічного процесу, розвиток компетенції методологічного аналізу наукової літератури, умінь і навичок самостійної організації науково-дослідної діяльності.

Висновки та перспективи подальших розвідок напряму. Отже, не претендуючи на повноту й вичерпність висвітлення даної проблеми в межах цієї статті, слід констатувати, що методологічна культура є важливим елементом професіоналізму соціального працівника, визначає адекватність сприйняття ним професійної дійсності, спроможність до організації творчої професійної діяльності на наукових засадах, здатність до самоаналізу й само актуалізації.

Перспективи подальшого дослідження вбачаємо у подальшому теоретичному обґрунтуванні змісту та умов формування методологічної культури майбутнього соціального працівника у процесі професійної підготовки.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Гуревич П. С. Философия культуры. Москва: Аспект Прес, 1995. 288 с.
2. Деркач А. А. Акмеологические основы развития профессионала. Москва: Издательство Московского психолого-социального института – Воронеж: НПО «МОДЭК», 2004. 752 с.
3. Капська А. Й. Соціальна робота: деякі аспекти роботи з дітьми та молоддю: навчально-методичний посібник. Київ: УДЦССМ, 2001. 220 с.
4. Краевский В. В. Методология педагогики: Пособие для педагогов-исследователей. Чебоксары: Изд-во Чувашского, ун-та, 2001. 244 с.

5. Макеєва О. Структура професійної культури майбутніх соціальних працівників. *Педагогічні науки*. Полтава: ПНПУ. 2016. С. 122–127.

6. Новиков А. М. Методология образования. Издание второе. Москва: Издательство «Эгвес», 2006. 488 с.

7. Слостенин В. А. Формирование профессиональной культуры учителя. Москва: Прометей, 1993, 178 с.

8. Стандарт вищої освіти України. Галузь знань 23 Соціальна робота. Спеціальність 231 Соціальна робота. Видання офіційне. Міністерство освіти і науки України. Київ, 2019.

9. Ходусов А. Н. Методологическая культура как условие совершенствования и обогащения профессиональной подготовки учителя. *Социально-психологические аспекты оптимизации жизнедеятельности молодёжных групп в изменяющихся социально-экономических условиях*: сб. научн. трудов памяти проф. Л. И. Умайского. Курск :КГПУ, 2000. 339 с.

10. Юдин Э. Г. Методология науки. Системность. Деятельность. Москва: Эдиториал УРСС, 1997. 444 с.

REFERENCES

1. Gurevich, P. S. (1995). *Filosofiya kultury*. [Philosophy of culture]. Moskva.

2. Derkach, A. A. (2004). *Akmeologicheskoe osnovy razvitiya professionala*. [Acmeological basis of professional development]. Moskva.

3. Kapska, A. J. (2001). *Socialna robota: deyaki aspekti roboti z ditmi ta moloddyu: navchalno-metodichnij posibnik*. [Social work: some aspects of working with children and youth: a teaching manual]. Kyiv.

4. Krayevskiy, V. V. (2001). *Metodologiya pedagogiki: Posobiye dlya pedagogov-issledovateley*. [Pedagogical Methodology: A Handbook for Educational Researchers]. Cheboksary.

5. Makeyeva, O. (2016). *Struktura profesijnoy kulturi majbutnih socialnih pracivnikov*. [Structure of professional culture of future social workers]. Poltava.

6. Novikov, A. M. (2006). *Metodologiya obrazovaniya. Izdaniye vtoroye*. [Education methodology. Second edition]. Moskva.

7. Slastenin, V. A. (1993). *Formirovanie professionalnoj kultury uchitelya* [Formation of professional culture teacher]. Moskva.

8. *Standart vishoyi osviti Ukrayini. Galuzь znanь 23 Socialna robota. Specialnist 231 Socialna robota. Vidannya oficijne. Ministerstvo osviti i nauki Ukrayini*. (2019). [The Standard of Higher Education of Ukraine. Branch of Knowledge 23 Social Work. Specialty 231 Social work. Edition is official. Ministry of Education and Science of Ukraine.]. Kyiv.

9. Khodusov, A. N. *Metodologicheskaya kul'tura kak usloviye sovershenstvovaniya i obogashcheniya professional'noy podgotovki uchitelya*. [Methodological culture as a condition for improving and enriching the professional training of teachers]. Kursk.

10. Yudin, E. G. (1997). *Metodologiya nauki. Sistemnost'. Deyatel'nost'*. [Methodology of Science. Consistency. Activities]. Moskva.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

КРАВЦОВ Віталій Олександрович – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної роботи, соціальної педагогіки та психології Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка.

Наукові інтереси: теорія і практика формування методологічної культури майбутнього вчителя та соціального працівника.

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

KRAVTSOV Vitalii Oleksandrovych – candidate of pedagogical sciences, associate professor, associate professor of the Department of social work, social pedagogy and psychology of Volodymyr Vynnychenko Centralukrainian State Pedagogical University.

Circle of scientific interests: theory and practice of forming the methodological culture of the future teacher and social worker.

Стаття надійшла до редакції 23.05.2021 р.

УДК 378.091.12.011.3-051:786.2

DOI: 10.36550/2415-7988-2021-1-197-129-133

МИХАЛЮК Алла Михайлівна – кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри теорії та історії педагогіки Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-0452-1260>
e-mail: a.mykhaliuk@kubg.edu.ua

МОДЕРНІЗАЦІЯ ІНСТРУМЕНТАЛЬНО-ВИКОНАВСЬКОЇ ПІДГОТОВКИ
МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

Постановка та обґрунтування актуальності проблеми. Професія вчителя музичного мистецтва є багатовекторною за своєю специфікою та передбачає комплексне поєднання різноманітних видів професійної

діяльності. Одним із найважливіших напрямків професійного становлення майбутніх педагогів-музикантів на факультетах мистецтв педагогічних університетів є інструментально-виконавська